

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2023/921**(2023. gada 4. maijs)****par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Moldovas Republikas bruņotos spēkus**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 41. panta 2. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/509 ⁽¹⁾ ir izveidots Eiropas Miera mehānisms (EMM), ar ko dalībvalstis finansē Savienības darbības, kuras tiek veiktas kopējās ārpolitikas un drošības politikas ietvaros, lai, ievērojot Līguma 21. panta 2. punkta c) apakšpunktu, saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību. Jo īpaši, ievērojot Lēmuma (KĀDP) 2021/509 1. panta 2. punktu, EMM ir jāizmanto, lai finansētu palīdzības pasākumus, piemēram, darbības nolūkā stiprināt tādas trešo valstu un reģionālo un starptautisko organizāciju spējas, kas saistītas ar militāriem un aizsardzības jautājumiem.
- (2) Ar 2016. gada Globālo Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģiju tika noteikti mērķi stiprināt drošību un aizsardzību, dot ieguldījumu to valstu un sabiedrības noturībā, kuras atrodas Savienības austrumu kaimiņreģionos, izstrādāt integrētu pieeju konfliktiem un krīzēm, veicināt un atbalstīt sadarbībā balstītas reģionālās sistēmas un stiprināt globālu pārvaldību, kas balstās uz starptautiskajām tiesībām, tai skaitā nodrošinot atbilstību starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām.
- (3) 2022. gada 21. martā Savienība apstiprināja Stratēģisko kompasu ar mērķi kļūt par spēcīgāku un spējīgāku drošības garantu, tostarp plašāk izmantojot EMM, lai atbalstītu partneru aizsardzības spējas.
- (4) Savienība ir apņēmusies veidot ciešas attiecības, lai atbalstītu spēcīgu, neatkarīgu un pārtikušu Moldovas Republiku, pamatojoties uz Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses ⁽²⁾ ("Asociācijas nolīgums"), tostarp padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu, un veicināt politisku asociāciju un ekonomisku integrāciju, vienlaikus stingri atbalstot Moldovas Republikas suverenitāti un teritoriālo integritāti tās starptautiski atzītajās robežās. Ievērojot Asociācijas nolīguma 5. pantu, Savienībai un Moldovas Republikai jāpastiprina dialogs un sadarbība un jāveicina pakāpeniska konverģence ārpolitikas un drošības politikas jomā, tostarp kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) jomā, un jo īpaši jāpievēršas konfliktu novēršanas, miermīlīgas konfliktu risināšanas un krīžu pārvarēšanas, reģionālās stabilitātes, atbrūošanās, ieroču neizplatīšanas, ieroču kontroles un ieroču eksporta kontroles jautājumiem.
- (5) Savienība atzīst Moldovas Republikas nozīmīgo ieguldījumu Savienības KDAP, tostarp ieguldījumu, ko Moldovas Republika turpina sniegt Eiropas Savienības apmācības misijai Mali Republikā.
- (6) Šā lēmuma pamatā ir Padomes Lēmumi (KĀDP) 2021/2136 ⁽³⁾ un (KĀDP) 2022/1093 ⁽⁴⁾ attiecībā uz Savienības pastāvīgo apņemšanos atbalstīt Moldovas Republikas bruņoto spēku spēju stiprināšanu prioritārajās vajadzību jomās.

⁽¹⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 (OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.).

⁽²⁾ OV L 260, 30.8.2014., 4. lpp.

⁽³⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2136 (2021. gada 2. decembris) par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Moldovas Republikas bruņotos spēkus (OV L 432, 3.12.2021., 63. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/1093 (2022. gada 30. jūnijs) par palīdzības pasākumu saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu nolūkā atbalstīt Moldovas Republikas bruņotos spēkus (OV L 176, 1.7.2022., 22. lpp.).

- (7) Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") 2023. gada 6. februārī saņēma Moldovas Republikas lūgumu Savienībai palīdzēt Moldovas Republikas bruņotajiem spēkiem iepirkt svarīgu aprīkojumu, lai stiprinātu tās gaisa telpas novērošanas, mobilitātes, loģistikas un komandvadības spējas un kiberaizsardzības vienības.
- (8) Palīdzības pasākumi ir jāīsteno, ņemot vērā Lēmumā (KĀDP) 2021/509 izklāstītos principus un prasības, jo īpaši atbilstīgi Padomes Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP^(*) un saskaņā ar noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.
- (9) Padome atkārtoti apstiprina apņēmību aizsargāt, veicināt un īstenot cilvēktiesības, pamatbrīvības un demokrātijas principus un stiprināt tiesiskumu un labu pārvaldību atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem, Vispārējai cilvēktiesību deklarācijai un starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Izveide, mērķi, darbības joma un ilgums

1. Ar šo tiek izveidots palīdzības pasākums par labu Moldovas Republikai ("saņēmējs"), kas finansējams no Eiropas Miera mehānisma (EMM) ("palīdzības pasākums").
2. Palīdzības pasākuma mērķis ir palīdzēt stiprināt Moldovas Republikas bruņoto spēku spējas, lai atbilstoši Savienības vispārējai politikai attiecībā uz Moldovas Republiku uzlabotu valsts drošību, stabilitāti un noturību aizsardzības nozarē. Pamatojoties uz iepriekšējo EMM atbalstu, palīdzības pasākums ļaus Moldovas Republikas bruņotajiem spēkiem uzlabot darbības efektivitāti, ātrāk panākt atbilstību Savienības standartiem un sadarbības ieviešanu un tādējādi labāk aizsargāt civiliedzīvotājus krīzes un ārkārtas situācijās. Tas arī stiprinās Moldovas Republikas spējas attiecībā uz tā piedalīšanos ES militārajās KDAP misijās un operācijās.
3. Lai sasniegtu 2. punktā izklāstīto mērķi, ar palīdzības pasākumu finansē turpmāk minētos aprīkojuma veidus, kas nav paredzēti nāvējoša spēka pielietošanai, un piegādes un pakalpojumus, tostarp tehnisko apmācību, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu atbalstītajām Moldovas Republikas bruņoto spēku vienībām:
 - a) gaisa telpas novērošanas aprīkojums;
 - b) mobilitātes un transporta aprīkojums;
 - c) loģistikas aprīkojums;
 - d) komandvadības aprīkojums;
 - e) kiberaizsardzības aprīkojums.
4. Palīdzības pasākuma ilgums ir 36 mēneši no dienas, kad saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 32. panta 2. punkta a) apakšpunktu tiek noslēgts pirmais līgums starp palīdzības pasākumu administratoru, kas darbojas kā kredītrīkotājs, un šā lēmuma 4. panta 2. punktā minētajām vienībām.

2. pants

Finanšu nosacījumi

1. Finanšu atsaucēs summa, kas paredzēta ar palīdzības pasākumu saistīto izdevumu segšanai, ir 40 000 000 EUR.

(*) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

2. Visus izdevumus pārvalda saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un noteikumiem par EMM ietvaros finansēto ieņēmumu un izdevumu izpildi.

3. pants

Vienošanās ar saņēmēju

1. Augstais pārstāvis panāk nepieciešamās vienošanās ar saņēmēju, lai nodrošinātu, ka tas pilda ar šo lēmumu noteiktās prasības un nosacījumus, – tas ir nosacījums atbalsta sniegšanai saskaņā ar palīdzības pasākumu.
2. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus, kas saņēmējam uzliek pienākumu nodrošināt, ka:
 - a) Moldovas Republikas bruņoto spēku vienības ievēro attiecīgās starptautiskās tiesības, jo īpaši starptautiskās cilvēktiesības un starptautiskās humanitārās tiesības;
 - b) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi un efektīvi izmantoti nolūkos, kādiem tie tika piešķirti;
 - c) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi tiek pienācīgi uzturēti, lai nodrošinātu to lietojamību un funkcionālu pieejamību visā to dzīves ciklā;
 - d) visi saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtie aktīvi to dzīves cikla beigās netiek nozaudēti vai, nesaņemot saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidotās Mehānisma komitejas piekrišanu, nodoti tādām personām vai vienībām, ko neparedz minētās vienošanās.
3. Šā panta 1. punktā minētajās vienošanās iekļauj noteikumus par saskaņā ar palīdzības pasākumu sniegtā atbalsta apturēšanu un izbeigšanu gadījumā, ja tiek konstatēts, ka saņēmējs nepilda 2. punktā izklāstītos pienākumus.

4. pants

Īstenošana

1. Augstais pārstāvis ir atbildīgs par šā lēmuma īstenošanas nodrošināšanu saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 un par noteikumu par to ieņēmumu un izdevumu izpildi, kurus finansē no EMM, atbilstoši integrētajai metodiskajai sistēmai nepieciešamo pasākumu un kontroļu novērtēšanai un identificēšanai attiecībā uz palīdzības pasākumiem saskaņā ar EMM.
2. Šā lēmuma 1. panta 3. punktā minētās darbības īsteno:
 - a) Igaunijas Aizsardzības investīciju centrs attiecībā uz 1. panta 3. punkta a)–d) apakšpunktu; un
 - b) e-pārvaldības akadēmija attiecībā uz 1. panta 3. punkta e) apakšpunktu.

5. pants

Pārraudzība, kontrole un izvērtēšana

1. Augstais pārstāvis pārbauda to, kā saņēmējs ievēro 3. pantā izklāstītos pienākumus. Šo pārraudzību izmanto, lai nodrošinātu izpratni par pienākumu, kas noteikti saskaņā ar 3. pantu, nepildīšanas kontekstu un riskiem un palīdzētu novērst šādu nepildīšanu, tostarp ar palīdzības pasākumu atbalstīto Moldovas Republikas bruņoto spēku vienību izdarītus starptautisko cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus.
2. Aprīkojuma un piegāžu kontroli pēc to nosūtīšanas organizē šādi:
 - a) piegādes verifikācija – īpašumtiesību nodošanas brīdī galalietotāja spēkiem ir jāparaksta piegādes sertifikāti;

- b) inventarizācijas ziņojumi – saņēmējam reizi gadā ir jāziņo par piešķirto priekšmetu krājumu stāvokli līdz brīdim, kad Politikas un drošības komiteja (PDK) šādu ziņošanu vairs neuzskata par nepieciešamu;
 - c) pārbaudes uz vietas – saņēmējam pēc Augstā pārstāvja pieprasījuma ir jānodrošina piekļuve, lai veiktu kontroles uz vietas.
3. Pēc palīdzības pasākuma pabeigšanas Augstais pārstāvis veic tā galīgo izvērtēšanu, lai novērtētu, vai palīdzības pasākums ir sniedzis ieguldījumu 1. panta 2. punktā izvirzītā mērķa sasniegšanā.

6. pants

Ziņošana

Īstenošanas laikposmā Augstais pārstāvis saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 63. pantu sniedz PDK pusgada ziņojumus par palīdzības pasākuma īstenošanu. Palīdzības pasākumu administrators regulāri informē ar Lēmumu (KĀDP) 2021/509 izveidoto Mehānisma komiteju par ieņēmumu un izdevumu īstenošanu saskaņā ar minētā lēmuma 38. pantu, tostarp, sniedzot informāciju par iesaistītajiem piegādātājiem un apakšuzņēmējiem.

7. pants

Apturēšana un izbeigšana

1. PDK saskaņā ar Lēmuma (KĀDP) 2021/509 64. pantu var nolemt pilnībā vai daļēji apturēt palīdzības pasākuma īstenošanu.
2. PDK var arī ieteikt Padomei izbeigt palīdzības pasākumu.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2023. gada 4. maijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
J. BORRELL FONTELLES